

Уметнички ансамбл „Станислав Бинички“

125 ГОДИНА СА ВАМА

Наш славни композитор, диригент и педагог Станислав Бинички основао је 26. септембра 1899. године Београдски војни оркестар. Био је то први оркестар концертног типа у Србији, чију традицију, кроз три века, чува Уметнички ансамбл Министарства одбране, носећи с поносом име утемељивача војне музике. Ове године Ансамбл обележава импозантан јубилеј – 125 година постојања!

Пише Јелена ЛУКЈАНЧЕНКО

Фото: Архива Уметничког ансамбла

Након повратка са школовања у Минхену, Бинички је 1989.

године постављен за војног капелника и референта за музику при Министарству војном. Недуго након тога оснива први симфонијски оркестар у Србији под именом Београдски војни оркестар, од кога почиње историја српске војне музике коју данас са поносом баштини Уметнички ансамбл који носи име прослављеног композитора.

Након пет година долази до расформирања Београдског војног оркестра и Бинички тада оснива Музику краљеве гарде, која касније постаје Оркестар краљеве гарде.

Бинички је са војском прошао албанску голготу, као и чланови оркестра. На Крфу чини велике напоре да се оркестар реорганизује и набаве инструменти, у чему је имао подршку Владе, свесне да је сваки вид дизања морала трупа, а музика је у том смислу моћно средство, био од првокласног значаја.

Инспирисан победом српске војске у Церској бици, 1915. године компоновао је чувени „Марш на Дрину”, који је посветио пуковнику Миливоју Стојановићу Брки, страдалом команданту Гвозденог пука. Ова оркестарска композиција убрзо је постала симбол храбрости српског народа и његове војске, али је између, а посебно после Другог светског рата пала у заборав, све до шездесетих година прошлог века када добија текст који је написао новинар и публициста Милоје Поповић Каваја

и када је снимљен истоимени филм Жике Митровића. Тада ова песма јунаштва, храбрости и српства доживљава свој узлет не само у оригиналној изведби већ и кроз бројне панк, рок, џез и кантри обраде, а данас је најчешће извођена композиција Уметничког ансамбла „Станислав Бинички”, којом се углавном почињу и завршавају сви војни, државни и уметнички програми.

Током своје дуге историје оркестар је мењао форму. После Другог светског рата формиран је Уметнички ансамбл ЈНА, који се састојао од симфонијског оркестра, мешовитог хора и малог забавног оркестра, а извесни период имао је чак и играчку трупу. Ансамбл је с временом изгубио мешовити хор, а од симфонијског и малог

забавног оркестра настао је један мали музички састав. Оваква ситуација је годинама стварала потешкоће извођачима, али и отежавала организацију важних догађаја. У последњих десетак година врло активно се радило на обнови ансамбла у сваком смислу – репертоарски, жанровски, организационо, а конкретни резултати су годинама уназад све видљивији. После вишегодишње паузе, од 2021. године, на радост великог броја поклоника хорског певања, али и музике уопште, поново је успостављен професионалан мешовити хор, који већ бележи велике успехе на домаћој музичкој сцени, али и изван граница Србије, настављајући тако богату историју хора који је био један

од водећих вокалних састава у земљи.

Током своје дуге историје ансамбл „Бинички” је освојио готово све награде које у тој области постоје, неке и више пута, међу којима су Сртењски орден трећег степена поводом 120 година постојања, за нарочите заслуге и резултате постигнуте у културним делатностима, орден СПЦ, као и бројна признања појединаца и установа с којима Ансамбл сарађује.

„БИНИЧКИ” ДАНАС

Уметнички ансамбл Министарства одбране „Станислав Бинички” данас је установа Управе за односе са јавношћу која својом програмском и репертоарском разноврсношћу, жанровском

прилагодљивошћу, високим уметничким критеријумима и широком лепезом извођачких могућности, на достојан начин афирмише и репрезентује Републику Србију, Министарство одбране и Војску Србије, домаћој и иностраној публици, као и стручној јавности.

У саставу Ансамбла налазе се симфонијски оркестар, мали забавни оркестар и професионални мешовити хор. Његови припадници су официри, подофицири и цивили, са високим музичким образовањем, међу које је недавно примљено и тридесет младих музичара. Ове године двоје виолиниста је свечану наступну униформу привремено заменило маскарном и са одличним успехом завршило

Школу за резервне офицере, а интересовање за том врстом усавршавања међу младим музичарима све је веће.

Остварујући богату сарадњу са најеминентнијим уметницима из земље и иностранства, Ансамбл је гостовао у Белгији, Швајцарској, Аустрији, Бугарској, Чехословачкој, Пољској, Италији, Мађарској, Румунији, Немачкој, Русији и Енглеској, где је имао више од 80 концерата. Током октобра има част да са аустријским војним оркестром наступи у дворани Sofiensale у Бечу.

Током година и деценија постојања Уметнички ансамбл МО „Станислав Бинички” са једнаким успехом изводио је свечане академије и протоколарне активности, опере и концерте класичне, родољубиве, филмске, народне,

духовне, хорске, популарне и рок музике. Управо та разноврсност догађаја и прилика када наступа, способност да се у мањем или већем, симфонијском, ревијском, камерном, вокалном или комбинованом саставу одговори сваком уметничком или протоколарном захтеву, жанровска прилагодљивост, али и препознатљива униформа, издвајају га од других оркестара у Србији и чине да су његови наступи једнако добро посећени у матичном Дому Војске Србије, престижном „Коларцу”, различитим концертним дворанама и домовима културе широм земље, као и на градским трговима.

Невероватан је податак да је само у протеклој години „Бинички” реализовао укупно 52 концерта, укључујући опере, концерте класичне, популарне и традиционалне

музике и учешће на музичким фестивалима широм Србије, уз додатних 120 наступа у различитим музичким саставима на државним, војним, протоколарним догађајима, културним и спортским манифестацијама. Потражња за Ансамблом међу истакнутим домаћим и иностраним музичарима, музичким фестивалима и институцијама културе у овој години још је више порасла, тако да ће овај својеврсни рекорд 2024. године сигурно бити надмашен. Али овде није реч само о квантитету већ и о врхунском извођењу најзахтевнијих музичких дела која се реализују у сарадњи са светски познатим солистима и диригентима и истакнутим домаћим уметницима.

У години великог јубилеја концертна делатност остварена је кроз три музичка циклуса

са: „125 година са вама”, у оквиру кога је између осталог одржан врло запажен концерт „Звуци минулог века” са пијанисткињом Соњом Радојковић у Коларчевој задужбини, „Primavera Paganini”, са изузетним италијанским виолинистом Андреом Кардиналеом и „Вече Вердија”, са светски познатим баритоном Жељком Лучићем. Ансамбл је посебно поносан на свој тематски циклус „Домаћи композитори”, који доприноси промоцији савременог музичког стваралаштва и неговању и очувању српске културне баштине, у оквиру којег је остварена сарадња са композиторима Вером Миланковић, Александром Седларом, Милошем

Раичковићем и Мајом Ле Ру Обрадовић. Трећим овогodiшњим циклусом „За децу и младе” пружао је подршку младим музичарима, појединцима и удружењима којима је она била потребна, организовањем концерата хуманитарног карактера или заједничким наступима са младим музичарима.

Посебно је запажено присуство Ансамбла на свим респектабилним музичким фестивалима у земљи – од БЕМУС-а, „Кустендроф класика”, „Чело феста” и „Чембало феста”, на којима је оркестар изводио врло захтеван музички програм, до фестивала на којима се представио само хорском музиком, као што су „Дани оргуља” и „Златни звуци”

на Златибору. У сарадњи са различитим еминентним домаћим и иностраним уметницима у протеклом периоду извели су више комплексних историјских опера – „Андре Шеније”, са звездама светских оперских сцена и уз вођство италијанског маестра Марчела Мотаделија, потресну оперу „Шум шуме преко поља” Александра Седлара, музичко-сценски спектакл „Посвећење”, бројне оперске гала вечери, али и забавну оперету Вере Миланковић „Иза оперских кулиса”. Годину за нама обележио је и низ врло посећених музичко-поетских ауторских вечери Ивана Босиљчића под називом „Наше вече”, на којима је „Бинички” наступао, али и

сарадња са другим познатим домаћим музичарима.

Ове године настављена је међународна војна сарадња Србије и Велике Британије у домену војне музике одржавањем два заједничка концерта на отвореном, у Новом Саду и Београду. „Бинички” је овог пута био домаћин дувачком оркестру 7. батаљона резервног састава британске армије „Waterloo Band”, са којим је извео познате хитове домаће, британске и интернационалне музике – од ванвременских хитова „Битлса”, Мориконеа и „Абе” до разиграних српских кола и чочека и неизоставног „Марша на Дрину”.

ПЛАНОВИ И АМБИЦИЈЕ

У годинама пред нама Ансамбл намерава да учврсти своју позицију и присуство на уметничкој сцени Србије, кроз циклусе концерата класичне музике, присуство на уметничким фестивалима, пружање подршке младим музичарима, али да, као и до сада, на најбољи начин представља нашу културу и традицију и изван граница Србије.

Раскошна комбинација извођења симфонијске и хорске, класичне, популарне, традиционалне и војне музике, али и сценског наступа, глуме, драме и мјузикла издвојила је претходних година

У протеклој години „Бинички” је реализовао укупно 52 концерта, укључујући опере, концерте класичне, популарне и традиционалне музике и учешће на музичким фестивалима широм Србије, уз додатних 120 наступа у различитим музичким саставима на државним, војним, протоколарним догађајима, културним и спортским манифестацијама

УА „Станислав Бинички” од других оркестара у земљи, проширила публику и донела нов углед и поштовање стручне јавности. Захваљујући том угледу ансамбл данас има привилегију да сарађује са најеминентнијим уметницима и културним институцијама. ▀